

Brüsszel, 2015.10.1.
COM(2015) 481 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**a védett tengeri területek létrehozásában elért eredményekről (a tengervédelmi
stratégiáról szóló 2008/56/EK keretirányelv 21. cikke alapján)**

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a védett tengeri területek létrehozásában elért eredményekről (a tengervédelmi stratégiáról szóló 2008/56/EK keretirányelv 21. cikke alapján)

1. Bevezetés

Az emberi tevékenységekből eredő terhelések hatására számos, az európai tengerekben élő tengeri fajnak csökken a populációja, az elterjedési területe és az élőhelye¹.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete az elmúlt két évtizedben folyamatosan hangot adott az óceánok állapotával és a tengeri biodiverzitással kapcsolatos aggályainak². A biológiai sokféleségről szóló egyezmény értelmében az EU kötelezettséget vállalt arra, hogy gondoskodik a part menti és tengeri területei 10 %-ának megőrzéséről. Ez a célkitűzés a 14. fenntartható fejlesztési célban is tükröződik, amely az óceánoknak, tengereknek és tengeri erőforrásoknak a fenntartható fejlődés céljára történő fenntartható hasznosítására irányul³.

Az Európai Unió 2011-ben elfogadta a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiáját, hogy területén 2020-ig megállítsa a biológiai sokféleség csökkenését és az ökoszisztéma-szolgáltatások romlását. Az élőhelyvédelmi irányelv⁴ különleges természetmegőrzési területek, köztük part menti és tengeri élőhelyek létrehozását írja elő. Emellett az EU tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelve⁵ kifejezetten a tengeri biológiai sokféleség megőrzésére összpontosít.

A tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv kötelezi a tagállamokat, hogy 2020-ig intézkedési programokat⁶ fogadjanak el tengervizeik⁷ jó környezeti állapotának elérése céljából. Az intézkedési programok a védett tengeri területek összefüggő és reprezentatív hálózatahoz hozzájáruló területvédelmi intézkedéseket tartalmaznak⁸. A védett tengeri terület az európai tengerekben a sebezhető fajok és élőhelyek védelmére létrehozott intézmény. Pontosabban fogalmazva, a védett tengeri területek:

- földrajzilag meghatározott tengeri területek,
- amelyek elsődleges és egyértelmű célja a természetvédelem,

¹ Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 2015. évi jelentése a környezet állapotáról.
<http://www.eea.europa.eu/soer-2015/europe/marine-and-coastal>

² Lásd például a 21. napirendi pontot,
<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf> és az ENSZ-közgyűlés által 2012. július 27-én elfogadott A/RES/66/288 határozatot - „A jövő, amit akarunk” <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N11/476/10/PDF/N1147610.pdf?OpenElement>

³ Az ENSZ-közgyűlés által 2015. augusztus 12-én elfogadott A/69/L.85 határozat,
http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/69/L.85&Lang=E

⁴ 92/43/EGK irányelv.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. június 17-i 2008/56/EK irányelve a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv), HL L 164., 2008.6.25.

⁶ A tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv 13. cikke.

⁷ A tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerinti tengervizek.

⁸ A tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv 13. cikkének (4) bekezdése.

- és amelyeket e cél elérése érdekében jogi vagy más hatékony eszközökkel szabályoznak és irányítanak⁹.

Bebizonyosodott, hogy a jól irányított európai védett tengeri területeknek pozitív ökológiai hatásai vannak. A magas szintű védelmet kapott tengeri rezervátumokban a fajok sűrűsége¹⁰ átlagosan 116 %-kal, a növények és állatok biomasszája átlagosan 238 %-kal, az állatok testmérete 13 %-kal, a fajgazdagság pedig 19 %-kal emelkedett¹¹.

A védett tengeri területek hatékony irányítása hozzájárul az egészséges és fenntartható tengerek és óceánok megőrzéséhez, és így segíti a tengerek és óceánok „szolgáltató” funkcióját is. A védett tengeri területek célja tehát több, mint a természet védelme, mivel gazdasági előnyöket hoznak létre a társadalom számára – a környezetbarát alapot jelentik, amelyre a kék gazdaság épül. A 2011-es becslések szerint például a tengeri Natura 2000 hálózat által elért teljes előny körülbelül évi 1,5 milliárd euró. Ez az előny a tengeri Natura 2000 területek megduplázásával 3,2 milliárd euróra növelhető¹².

A védett tengeri területek számos módon vezetnek társadalmi-gazdasági előnyökhöz. A fajok biomasszájának növelésével a védett tengeri területek hozzájárulhatnak a halállományok helyreállításához¹³. A bizonyítékok azt mutatják, hogy a védett tengeri területek pozitív hatásai áterjednek a szomszédos halászati területekre. A spanyolországi Columbretes-szigeteki tengeri rezervátum létrehozása például évi 10 %-kal növelte meg a fogások számát a környező halászati területeken¹⁴.

A tiszta víz, az egészséges élőhelyek és a tengeri biológiai sokféleség a parti és a tengeri turizmus egyik alapját is jelentik. A védett tengeri területek fontos turisztárványosságokká válhatnak – fellendítve ezáltal a parti és tengeri gazdaságokat¹⁵. Az ausztrál Nagykorallzátony tengeri park és világörökségi terület esetében a turizmus körülbelül 6,4 milliárd dollár közvetlen kiadást és 5,2 milliárd dollár hozzáadott értéket eredményezett, és több mint 64 000 teljes munkaidős állással egyenértékű munkahelyet teremtett 2012-ben¹⁶.

Végül, a tengeri környezet egészségének javításával a védett tengeri területek más tengeri ökoszisztéma-szolgáltatásokat is erősíthetnek, mint például a hulladékasszimiláció, a partvédelem és az árvízkezelés¹⁷. A védett tengeri területek brit hálózatának kialakítása

⁹ Részletesebb meghatározás a melléklet 8. pontjában található.

¹⁰ Egy adott területen a növények és az állatok száma.

¹¹ Fenberg, P. B. et al., „The science of European marine reserves: Status, efficacy, and future needs”, 2012., *Marine Policy* 36(5), 1012–1021. o.

¹² Európai Bizottság, „The Economic Benefits of the Natura 2000 Network” (A Natura 2000 hálózat gazdasági előnyei), 2013. http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/financing/docs/ENV-12-018_LR_Final1.pdf

¹³ A jól irányított védett tengeri területek a halászati területekhez képest ötször több nagyhalbiomasszát és tizennégyszer több cápabiomasszát tartalmaznak. Edgar, G. J. et al., „Global conservation outcomes depend on marine protected areas with five key features”, 2014., *Nature* 506, 216–220. o.

¹⁴ Sala, E., „Here is one great way to save fish – and the fishing industry”, in: *Tackling Science Challenges*, 2012., *Harvard Business Review* 85.

¹⁵ Ausztrál kormány, Környezet- és Örökségvédelmi Hivatal, „The benefits of marine protected areas”, 2003., <http://www.environment.gov.au/system/files/resources/5eaa4f9-e8e0-45d1-b889-83648c7b2ceb/files/benefits-mpas.pdf>

¹⁶ Great Barrier Reef Marine Park Authority, „Great Barrier Reef Region Strategic Assessment – Strategic Assessment Report”, 2014., <http://elibrary.gbrmpa.gov.au/jspui/handle/11017/2861>

¹⁷ Potts et al., „Do marine protected areas deliver flows of ecosystem services to support human welfare?”, 2014., *Marine Policy* 44.

pénzben kifejezett értékben a becslések szerint a gáz- és éghajlat-szabályozás területén 8,2 milliárd fontot, a tápanyagkörforgás területén 1,3 milliárd fontot teremtett¹⁸.

E jelentés a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv 21. cikkében előírtaknak megfelelően áttekinti a védett tengeri területek létrehozásában a tagállamok által 2012 végéig elért eredményeket. A jelentés az európai védett tengeri területek hálózatának értékelése terén az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) által végzett munkán alapul, és áttekinti a védett tengeri területek létrehozásában a tagállamok által elért eredményeket (2. szakasz), ezt követően a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv 13. cikkének (4) bekezdése által előírtaknak megfelelően megvizsgálja a védett tengeri területek hálózatának összefüggő és reprezentatív jellegét (3. szakasz). Az utolsó szakasz áttekintést nyújt a hátralévő teendőkről. A jelentés két technikai melléklete meghatározza a jelentésben használt fogalmakat és a védett tengeri területek létrehozására vonatkozó uniós és nemzetközi jogszabályokat, valamint a jelentés adatait bemutató táblázatokat tartalmaz.

2. Az eredmények értékelése

Az EEA 2015-ben jelentést tesz közzé az európai védett tengeri területekről¹⁹. Az EEA értékelése szerint a biológiai sokféleségről szóló egyezmény 1993-ban történő hatálybalépése óta Európa jelentős erőfeszítéseket tett a védett tengeri területek kijelölése és a védett tengeri területek hálózatainak létrehozása érdekében²⁰. 2012 végén az európai tengerek 5,9 %-a²¹ volt kijelölve védett tengeri területnek, de a területi lefedettséget tekintve nagy regionális különbségek tapasztalhatók Európában. A tíz tengeri alrégió közül háromban a védett tengeri területek nagysága meghaladta a 10 %-ot, míg két regionális tengerben az arányuk nem érte el a 2 %-ot 2012-ben²² (1. táblázat). A regionális különbségek mellett a védett tengeri területek nagyságát illetően nagy eltérések figyelhetők meg a part menti és nyílt tengeri vizek között (2. táblázat). Meg kell jegyezni, hogy a védett tengeri területek nagysága tovább növekedett 2012 óta, mivel egyes tagállamok jelentős számú védett tengeri területet jelöltek ki.

Az EEA jelentése az európai védett tengeri területek három típusát különbözteti meg: tengeri Natura 2000 területek, regionális tengeri egyezmények alapján kijelölt védett tengeri területek és nemzeti védett tengeri területek. Megjegyzendő, hogy a háromféle védett tengeri terület között adott esetben lehetnek átfedések (vagyis az adott terület vagy annak egy része több rendszer alapján is kijelölhető), a területeket különböző eljárásokban jelölik ki, és eltérő jogszabályi előírások vonatkoznak a területekre.

¹⁸ Hussain et al., „An ex-ante ecological economic assessment of the benefits arising from marine protected areas designation in the UK”, 2010., *Ecological Economics* 69(4), 828–838. o.

¹⁹ Európai Környezetvédelmi Ügynökség, *Marine Protected Areas in Europe's Seas – An overview and reflections on the way forward* (Európai védett tengeri területek – Áttekintés és gondolatok a további teendőkről), 2015.

²⁰ A biológiai sokféleségről szóló egyezmény védett területek létrehozására kötelezi a részes feleket. Lásd a melléklet 10. pontját.

²¹ Az EEA vizsgálatában a vizsgált terület a parttól vagy a nem uniós országoktól egyenlő távolságra vett 200 tengeri mérföldig terjedt, kivéve Görögországot, ahol 6 tengeri mérföldes határt alkalmaztak. Az ezeken a határokon túl létező védett tengeri területeket az elemzés nem tartalmazza. Hasonlóképpen, a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv korlátozott földrajzi hatálya miatt a legkülső régiókban a biológiai sokféleséget őrző védett tengeri területeket is kizárták az elemzésből. További információ itt található: EEA, *Spatial analysis of Marine Protected Area Networks in Europe's Sea* (Az európai védett tengeri területek hálózatainak területi elemzése), 2015., 1–2. o.

²² A Natura 2000 adatbázisból és a kijelölt területek közös adatbázisából származó adatok.

2.1. Tengeri Natura 2000 területek

A tengeri Natura 2000 hálózat jelentős sikernek tekinthető, mivel az európai védett tengeri területek legnagyobb részét ez fedi le. 2012 végén több mint 228 000 km² területet foglalt magában, ami az európai tengerek több mint 4 %-ának felel meg. A Natura 2000 területek lefedettsége azonban tengeri régióként eltérő. Az Északi-tenger közel 18 %-a, a Balti-tenger majdnem 12 %-a tengeri Natura 2000 területekből áll. Más régiókban, például, a Jón-tenger, az Adriai-tenger és Makarónézia esetében a Natura 2000 területek aránya nem éri el a 2 %-ot²³ (3. táblázat).

A Natura 2000 területek a part menti területeken nagyobb arányban találhatók²⁴. A Natura 2000 területek a partközeli vizek 33,3 %-át, a parti vizek 11,3 %-át és a nyílt tengeri vizeknek csak az 1,7 %-át fedik le²⁵. A Natura 2000 területek tehát még nem ölelik fel a tengeri környezet jelentős nyílt tengeri területeit. Ugyanakkor az élőhelyvédelmi irányelv alapján a Natura 2000 területek erős jogi keretet jelentenek a területek védelme és az ott folyó emberi tevékenységek fenntartható irányítása szempontjából, és a part menti tagállamok fokozták erőfeszítéseiket a meglévő hiányosságok megszüntetése érdekében.

2.2. Regionális tengeri egyezmények keretében létrehozott védett tengeri területek hálózatai

A regionális tengeri egyezmények alapján kijelölt védett tengeri területek hálózatai nagymértékben megegyeznek a Natura 2000 és a nemzeti védett tengeri területekkel. A regionális tengeri egyezmények azonban a tagállamok közötti együttműködés fontos fórumát jelentik a védett tengeri területek kijelölésénél és irányításánál alkalmazandó ökoszisztéma-alapú megközelítés kidolgozása és megvalósítása tekintetében. Emiatt a regionális tengeri egyezmények az európai védett tengeri területek hálózata bővítésének egyik fő mozgatórugójának tekinthetők²⁶.

A Balti-tenger volt az első olyan regionális tenger Európában, ahol a védett tengeri területek aránya meghaladta a 10 %-ot. Amikor a HELCOM 2010-ben értékelte a védett tengeri területek hálózatát, az arány elérte a 10,3 %-ot. 2012-ben a Balti-tengeren a védett tengeri területek hálózata a vizsgált terület 12,4 %-át fedte le²⁷.

Jelentős eredmények figyelhetők meg az Atlanti-óceán északkeleti részének egyes területein is. Az Északi-tengeren például a védett tengeri területek aránya Európában a legnagyobb (majdnem 18 %). Az Atlanti-óceán északkeleti részén a védett tengeri területek átlagosan a vizsgált terület 3,2 %-át fedték le 2012-ben²⁸.

²³ 2012 óta néhány tagállam jelentősen több Natura 2000 területet jelölt ki, amellyel tovább növelte a védett tengeri területek nagyságát egyes régiókban.

²⁴ Ennek részben a mélytengeri élőhelyek ismeretének hiánya, továbbá az az oka, hogy az élőhelyvédelmi irányelv kezdetben a szárazföldet helyezte a középpontba.

²⁵ A partközeli vizek 0–1 tengeri mérföldes övezetre, a parti vizek 1–12 tengeri mérföldes övezetre, a nyílt tengeri vizek 12 tengeri mérföldtől a vizsgált terület végéig terjednek ki. EEA, Az európai védett tengeri területek hálózatainak területi elemzése, 2015.

²⁶ Lásd a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv regionális együttműködésre vonatkozó 5. és 6. cikkét.

²⁷ EEA, Az európai védett tengeri területek hálózatainak területi elemzése, 2015.

²⁸ EEA, Az európai védett tengeri területek hálózatainak területi elemzése, 2015.

2012-ben a védett tengeri területek átlagos aránya 9,7 % volt az EEA által a Földközi-tengeren vizsgált területen. Az EEA nem tudta értékelni a védett tengeri területek arányát a Fekete-tengeren, mivel nem álltak rendelkezésre adatok (4. táblázat).

2.3. Nemzeti védett tengeri területek

A tagállamok is jelölték ki védett tengeri területeket a nemzeti jelentőségű jellemzők védelme céljából. Ezek a területek bekerülhetnek a Natura 2000 hálózatba, a regionális tengeri egyezmények alapján kijelölt védett tengeri területek közé, vagy maradhatnak azoktól elkülönülten is. A különböző rendszerek alapján kijelölt védett tengeri területek között az egyezés mértéke tagállamonként változó, a nemzeti és a regionális tengeri egyezmények alapján kijelölt védett tengeri területek esetében átlagosan 68,2 % Európában (vagyis a nemzeti és a regionális tengeri egyezmények alapján kijelölt védett tengeri területek több mint kétharmadát mindkét rendszerben kijelölték), a nemzeti és Natura 2000 védett tengeri területek esetében 54,5 %²⁹. Nem volt bizonyítható, hogy a több rendszerben történő kijelölés növeli a védett tengeri területek védelmi szintjét.

3. A védett tengeri területek összefüggő és reprezentatív hálózatai

Jelenleg nem létezik uniós szintű módszer, amellyel értékelni lehetne az európai védett tengeri területek hálózatainak összefüggő jellegét és reprezentativitását. A regionális tengeri egyezmények azonban fontos szerepet játszanak a védett tengeri területek hálózatának összefüggő jellegére vonatkozó értékelési kritériumok meghatározásában. Az OSPAR, a HELCOM, valamint a Földközi-tenger esetében a barcelonai egyezmény alapján létrehozott Fokozottan Védett Területek Regionális Tevékenységi Központja (RAC/SPA) a MedPAN-nal együtt mind értékelték a védett tengeri területek hálózatainak összefüggő jellegét.

Az OSPAR hat kritérium mentén határozza meg védett tengeri területek hálózatának ökológiai összefüggőségét: jellemzők, reprezentativitás, replikáció, összekapcsoltság, rugalmasság és megfelelőség/életképesség³⁰. Az OSPAR először 2010-ben értékelt a védett tengeri területek hálózatát, és megállapította, hogy a védett tengeri területek területi eloszlása alapján a hálózat nem tekinthető ökológiailag összefüggőnek. 2012-ben az OSPAR ismét megkísérelte értékelni a védett tengeri területek hálózatának ökológiai összefüggőségét, de nem tudott átfogó következtetéseket levonni a fajok és élőhelyek elterjedésével kapcsolatos releváns adatok hiánya miatt. 2012-ben csak nagy vonalakban tudták értékelni a védett tengeri területek területi eloszlását, amely értékelés arra utalt, hogy az OSPAR védett tengeri területeinek hálózata valószínűleg ökológiailag nem összefüggő. Bizonyos alrégiókban, például az Északi-tengeren és bizonyos mértékben a Kelta-tengeren azonban megjelentek az összefüggőség első jelei³¹.

A HELCOM négy kritériumot azonosított az ökológiai összefüggő jelleget illetően: megfelelőség, reprezentativitás, jellemzők replikációja és összekapcsoltság. A HELCOM a hozzá tartozó területen a védett tengeri területek növekvő száma ellenére 2010-ben azt

²⁹ EEA, Európai védett tengeri területek – Áttekintés és gondolatok a további teendőkről, 2015.

³⁰ OSPAR, „Guidance on developing an ecologically coherent network of OSPAR marine protected areas”, 2006., 2006-3.

³¹ Az ökológiai összefüggőség kritériumaival és a megállapításokkal kapcsolatos részletes adatok itt találhatóak: Johnson D. et al., „An assessment of the ecological coherence of the OSPAR Network of Marine Protected Areas in 2012”, 2013.

állapította meg, hogy a Balti-tengeren a védett tengeri területek hálózatai még nem érték el az ökológiai összefüggőséget³².

A MedPAN és a Fokozottan Védett Területek Regionális Tevékenységi Központja a Földközi-tengeren a védett tengeri területek hálózatának összefüggő jellegét 2012-ben két kritérium alapján értékelte: reprezentativitás és összekapcsoltság. Az értékelés megállapította, hogy a Földközi-tengeren a védett tengeri területek hálózata nem összefüggő és nem reprezentatív³³. A Földközi-tenger nyugati része a legjobban összefüggő régió a Földközi-tengeren.

Az európai védett tengeri területek hálózata összefüggő jellegének és reprezentativitásának értékelésével kapcsolatban a közös kritériumok és módszer kidolgozására megtörtént az első kísérlet, amikor külső szakértők 2014-ben tanulmányt készítettek az Európai Bizottság számára³⁴. A tanulmány szerint a védett tengeri területek hálózata a Balti-tenger vizsgált részén nem volt összefüggő. A Bizottság folytatja a védett tengeri területek hálózatát illetően az uniós szintű értékelési módszer fejlesztését.

4. Következtetések és kilátások

A védett tengeri területek alapvető területkezelési eszközt jelentenek a természetvédelem számára. Menedéket jelenthetnek a tengerek és óceánok fenyegetett biológiai sokféleségének részére. Az ökoszisztémák rugalmasságának támogatásával a védett tengeri területek hatékony hálózatai értékes társadalmi előnyöket teremtenek. Ilyen társadalmi-gazdasági előny például a munkahelyteremtés, az élelmiszerellátás és az éghajlat-szabályozás. A védett tengeri területek tehát a kék és a környezetbarát gazdaság közötti összhang kiváló példájaként szolgálnak.

A biológiai sokféleségről szóló egyezmény 1993-as hatálybalépése óta az európai védett tengeri területek hálózata jelentősen bővült: 2012-ben az európai tengerek majdnem 6 %-át lefedte. E jelentés bemutatja az európai védett tengeri területek létrehozásban elért hatalmas eredményeket. 2012 óta további védett tengeri területeket jelöltek ki³⁵. A folyamat nem áll meg itt – további erőfeszítéseket teszünk annak érdekében, hogy az európai tengerek legalább 10 %-át védett tengeri területek összefüggő hálózatai védjék³⁶.

A biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia célkitűzései egyre inkább az uniós szakpolitikai kereten belül kerülnek végrehajtásra, ami kiváló lehetőséget biztosít a védett tengeri területek kijelölésére és egységes irányítására. A tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv, a madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelv, a tengeri

³² Boedeker D., et al., „Towards an ecologically coherent network of well-managed Marine Protected Areas – Implementation report on the status and ecological coherence of the HELCOM BSPA network”, 2010., Baltic Sea Environment Proceedings, 124A. szám.

³³ Gabrié C. et al., „The Status of the Marine Protected Areas in the Mediterranean Sea”, 2012., MedPAN & RAC/SPA, szerk.: MedPAN Collection.

³⁴ Wolters H. A. et al., „Proposal for an assessment method of the ecological coherence of networks of marine protected areas in Europe”, 2014. <https://circabc.europa.eu/sd/a/b993ca97-579c-4aee-8e0e-22794682ac16/MPA%20coherence%20report-final.pdf>

³⁵ Például 2014 végéig az élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelv alapján kijelölt Natura 2000 területek nagysága már majdnem 320 000 km²-re növekedett a 2012. évi körülbelül 228 000 km²-ről – lásd:

http://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/nat2000newsl/nat37_en.pdf

³⁶ Lásd e jelentés mellékletének 2. pontját az Aichi 11. céllal kapcsolatban.

területrendezési irányelv, valamint a megreformált közös halászati politika mind tartalmaznak olyan rendelkezéseket, amelyek a következő években elősegíthetik az európai védett tengeri területek hálózatainak bővítését.

A védett tengeri területeknek a bennük rejlő lehetőségek teljes mértékű kiaknázása érdekében irányítási intézkedéseket³⁷ is magukban kell foglalniuk, amelyek hatékony ellenőrzését és végrehajtását biztosítani kell. Az irányítási intézkedések lehetnek a védett tengeri területek irányítási tervei vagy a szomszédos területeken bevezetett területvédelmi intézkedések, amelyek hozzájárulnak a védett tengeri területek hatásainak növeléséhez. A védett tengeri területeknek a tengeri területrendezés szerves részét kell képezniük, és támogatniuk kell az ugyanarról a területről származó több ökoszisztéma-szolgáltatás biztosítására és fejlesztésére irányuló környezetbarát és kék infrastruktúrára vonatkozó megközelítést³⁸. Ez az integrált megközelítés alapvető a tengereket érintő terhelések csökkentése és ezáltal az ökoszisztéma rugalmasságának megerősítése érdekében is.

A Bizottság továbbra is támogatni fogja a védett tengeri területek kijelölésére és hatékony irányítására irányuló nemzeti és nemzetközi törekvéseket, valamint a tengeri biológiai sokféleség érdekében más területvédelmi intézkedések végrehajtását is. A Bizottság különösen:

- támogatja a tagállamokat a meglévő jogszabályok, például a közös halászati politika 11. cikkének hatékony és egységes végrehajtása során, fokozott tájékoztatás vagy útmutatás útján,
- elősegíti a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv 13. cikke (4) bekezdésének egységes értelmezését,
- továbbfejleszti a védett tengeri területek hálózata összefüggő jellegének és reprezentativitásának értékelésére vonatkozó uniós módszertant,
- a meglévő uniós finanszírozási mechanizmusok, különösen az Európai Tengerügyi és Halászati Alap és a LIFE program segítségével, illetve olyan működő folyamatok révén, mint például a Natura 2000 biogeográfiai folyamat támogatja a tagállamokat abban, hogy – különösen a nyílt tengeren – több védett tengeri területet jelöljenek ki, és azokat hatékonyan irányítsák³⁹,
- ösztönzi a védett tengeri területek olyan inkluzív irányítási struktúráit, amelyek lehetővé teszik a védett tengeri területek irányításával kapcsolatban az érdekelt felek (például helyi hatóságok, helyi közösségek, gazdasági szereplők stb.) szélesebb körű részvételét,
- amennyiben szükséges, folytatja az uniós szintű támogatási mechanizmusokkal kapcsolatos tevékenységet a védett tengeri területek irányítási intézkedéseinek hatékony végrehajtása és ellenőrzése érdekében,
- ösztönzi az európai szintű kutatást, és támogatja a tagállami törekvéseket a védett tengeri területek hatékony irányítását és értékelését akadályozó meglévő adathiányosságok megszüntetése érdekében⁴⁰,

³⁷ Oceana, „Management matters: Ridding the Baltic Sea of paper parks”, 2014.

http://eu.oceana.org/sites/default/files/oceana_ridding_the_baltic_sea_of_paper_parks.pdf

³⁸ További információ itt található: http://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/index_en.htm

³⁹ A Bizottság számos kutatási projektet finanszírozott ezen a területen (lásd például MESMA, <http://www.mesma.org/>).

⁴⁰ Lásd például: a European Marine Board 18. számú állásfoglalása, „Achieving Ecologically Coherent MPA Networks in Europe: Science Needs and Priorities”, 2013. április.

http://www.esf.org/fileadmin/Public_documents/Publications/EMB_PP18_Marine_Protected_Areas.pdf

- hozzájárul a védett tengeri területek gazdasági előnyeinek meghatározásához⁴¹ tanulmányok készítése és az olyan nemzetközi szervezetekkel való együttműködés útján, mint például az OECD,
- biztosítja az EU képviseletét az ENSZ Tengerjogi Egyezményéhez kapcsolódó, a nemzeti joghatóságokon kívüli területeken a biológiai sokféleség megőrzésére és fenntartható használatára irányuló végrehajtási megállapodás megkötésére irányuló tárgyalásokon⁴² annak érdekében, hogy az ENSZ Tengerjogi Egyezményének 192. cikke és 194. cikkének (5) bekezdése ezeken a területeken működőképesebb legyen.

A Bizottság a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv végrehajtása keretében elkészíti a következő jelentést a védett tengeri területek létrehozásában elért eredményekről, vagyis a tagállamok által benyújtott intézkedési programokról szóló bizottsági jelentést⁴³. Ezen értékelés kiindulási alapjául e jelentés fog szolgálni. A Bizottság az európai védett tengeri területek létrehozásában elért eredményeket 2019-ben is értékelni fogja a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv végrehajtása első szakaszának értékelése során⁴⁴. Valamennyi szinten tett célzott erőfeszítések révén lehetséges kell, hogy legyen az uniós és nemzetközi jogban és politikákban meghatározott célkitűzések megvalósítása, valamint 2020-ig a védett tengeri területek arányának 10 % fölé történő növelése Európában⁴⁵.

⁴¹ Egy ilyen tárgyú tanulmány útján.

⁴² Az ENSZ Közgyűlése nemrég döntött arról, hogy 2016-ban kormányközi tárgyalásokat indít az ENSZ Tengerjogi Egyezményéhez kapcsolódó, a nemzeti joghatóságokon kívüli területeken a biológiai sokféleség megőrzésére és fenntartható használatára irányuló végrehajtási megállapodás megkötése érdekében (2015. június 19-i A/69/L.65 határozat).

⁴³ A tagállamoknak 2016. március 31-ig kell benyújtani a Bizottságnak az intézkedési programjaikat.

⁴⁴ A tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv 20. cikke.

⁴⁵ Lásd a jelentés mellékletének 2. pontját az Aichi 11. céllal kapcsolatban.